

॥२५॥ ॥२६॥ भवेत्तसा अज्ञानेन यस्य संदेवं न विद्याः अतो मूढास्मः ॥२७॥ ॥२८॥ ॥२९॥ देहकृत्य ज्ञादिः देहभूतं देहयोषकोऽन्नादिः देहीनीवः देह भूयुदेहसहस्री प्राणोत्तिंग शरीरं तस्यानादित्वेपितत्कृतं तं न दा विभीषि निमित्तत्वं दृष्टिस्मृष्टि न्यायेन मुर्ये वा ज्ञेयं ॥३०॥ ॥३१॥ ॥३२॥ ॥३३॥ अष्टाभिः भृग्यं बुवद्दिवायु योमसूर्यं चंद्रयजमानाख्याभिः ॥३४॥ ॥३५॥ अयमिति सत्यं अयमिवाशिवे हो कं कर्म फलं स्वर्गः स्मृतोऽध्वरे तसां परं स्वर्गो कादुपरिमहर्लोकादि अपवर्गः कममुक्तिस्तत्त्वं ब्रह्मलोकं ब्रह्मलोकं यो गिविचोर्वर्षाणां केवल्यं मुर्यामुक्तिः ॥३६॥ गुहायो ज्ञात्ये गोपितः तत्र हेतुमाह देवेति उक्तेपि स्म

यच्चैतत्परमं ब्रह्म यच्च तत्परमं पदं ॥ यागतिः सांख्ययोगानां स भवान्नात्र संशयः ॥२५॥ नूनमद्य कृतार्थः स्मृत्तं प्राप्ताः सतांगतिः ॥ यांगतिं प्राथयंतं हि ज्ञाननिर्मलबुद्धयः ॥२६॥ अहो मूढाः स्मस्मि चिरमिमं कालमचेतसा ॥ यन्न विद्यः परं देवं शाश्वतं यं विदुर्बुधाः ॥२७॥ संयमासादिता साक्षात्त्वज्ञातिर्जनमभिर्मया ॥ भक्तानुग्रहकृद्देवो यं ज्ञात्वा मृतमश्नुते ॥२८॥ देवास्मरमुनीनां तु यच्च गुह्यं सनातनं ॥ गुहायो निहितं ब्रह्म दुर्विज्ञेयं मुनेरपि ॥२९॥ स एष भगवान् देवः सर्वकृत्सर्वतो मुखः ॥ सर्वोत्सा सर्वदृशी च सर्वगः सर्ववेदिता ॥३०॥ देहकृद्देहभृद्देहोदेहकृद्देहिनांगतिः ॥३१॥ अध्यात्मगतिरिष्टानां ध्यायिनामा भवेदिनां ॥ अपुनर्भव कामानां यागतिः सोयमीश्वरः ॥३२॥ अयं च सर्वभूतानां शक्रमाश्रमगतिप्रदः ॥ अयं च जन्ममरणे विदध्यात्सर्वजंतुषु ॥ अयं संसिद्धि कामानां यागतिः सोयमीश्वरः ॥३३॥ भूराद्यात्सर्वभूतानां त्रियाद्यसंदिवौ कसः ॥ दध्यातिदेवस्तनुभिरष्टाभिर्यो विभ्रति च ॥३४॥ अतः प्रवर्तते सर्वमस्मिन् सर्वं प्रतिष्ठितं ॥ अस्मिंश्च प्रलयं याति अयमेकः सनातनः ॥३५॥ अयं स सत्यकामा नो सत्यलोकाः परं सतां ॥ अपवर्गश्च मुक्तानां केवल्यं चात्मवेदिनां ॥३६॥ अयं ब्रह्मादिभिः सिद्धैर्गुहायोगोपितः प्रभूः ॥ देवास्मरमनुष्याणामप्रकाशो भवेदिति ॥३७॥ तं त्वां देवास्मरनगरास्त्वेन न विदुर्भवं ॥ मोहिताः खल्वनेनैव हृदि स्थेनाप्रकाशिताः ॥ तेषामेवात्मनात्मानं दर्शयत्येव हृच्छयः ॥३८॥ यं ज्ञात्वा न पुनर्जन्ममरणं चापि विद्यते ॥ यं विदित्वा परं वेद्यं वेदितव्यं न विद्यते ॥३९॥

खड्गं यो मा भूदिति भग्येनरेण निरूपितः ब्रह्मद्वैतं त्रिव्याख्यातुभिः तथा हि च चारिद्विगतिं भंत्रोयात्केन यज्ञपरतयापतं जल्लिनात्रादपरतयागोतेमनतदर्थे श्वपरतया च व्याख्यातः वस्तुतस्तु ध्यात्मपरो स्तीति स्पष्टं ॥३७॥ अनेन अहंकारेण अप्रकाशितो जडेन जडानुतरूपस्यायं स्यचित्सद्रूपेण त्वेव प्रकाशः स ताच्च भवतीति भावः तथा च भवं त्रवर्णः अयं रोचयद्गुरुचोक्तानोऽयं वासयद्गुतेन पूर्वीरिति अयं रोचयत्प्रकाशयति अहः अप्रकाशाव अहंकारादीन् रूचानः त्वं येषां काशमानः अयं आत्मा पूर्वीः अहमादि स्मृज्यानि विविशोषवः एतच्छब्दविविक्ततया क्रतेन स्वसत्ताया वासयत्त आच्छादयति अनृतानयेता नृस्वसत्तयैव सत्तावतः करोति रज्जुः शिवसर्पादिति मंत्रपदानामर्थः ॥३८॥ ॥३९॥ ॥४०॥